

NYTTIGE OPPLYSNINGER

Vepsebolet

Pedagogisk leder	Liv Isaksen	80 %
Pedagogisk leder	Lene Steinsland	100 %
Barne- og ungd.arb.	Linn Julia Myge	100 %
Barne- og ungd.arb.	Thea Anvedsen	100 %
Barne- og ungd.arb.	Elisabeth Klubben	20 %

Bjørnehiet

Pedagogisk leder	Maren A. Sakstad	100 %
Barnehagelærer	Phuong T. T. Nguyen	100 %
Barne- og ungd.arb.	Lillian Dagsland	100 %

Måkereiret

Pedagogisk leder	Lillian Høyland	100 %
Barne- og ungd.arb.	Elisabeth Klubben	80 %
Assistent	Cecilie Marie Dalen	40 %
Assistent	Kari Grønningen	80 %
Støtteressurs	Line M. Amdal	100 %

Andre ansatte

Daglig leder	Tone Cathrin Byrkjeland ut september 2021 Ny daglig leder tiltrer høsten 2021
--------------	--

Kvala Barnehage as
Årabrotsvegen 24
5515 HAUGESUND

E-post: post@kvalabarnehage.no

Hjemmeside: www.kvala.barnehageside.no

Facebook: Kvala barnehage as

Hoved nummer: 52 70 36 10

Vepsebolet (0-2 år) 45 95 60 52

Bjørnehiet (2-4 år) 45 95 59 37

Måkereiret (3-6 år) 45 95 60 31

Kontor daglig leder 45 95 60 57

Foreldrebetaling pr. 15.08.21

Prosent plass	Kontingent	Matpenger	Totalt
100	3.230,-	370,-	3.600,-
80	2.907,-	300,-	3.207,-
60	2.261,-	230,-	2.491,-

For familier med flere enn ett barn i barnehage vil en få 30 % avslag på andre barn og 50 % på tredje og flere barn.

Familier med lav inntekt kan søke kommunen om redusert betaling. Informasjon om dette og søknadsskjema finnes på kommunen sine nettsider, <https://haugalandet.onacos.no/haugesund/ekstern/skjema/HAU18/> Søknadene blir raskt behandlet og barnehagen får melding om eventuelt innvilget reduksjon. Reduksjonen vil bli trukket fra på faktura. Ta kontakt med daglig leder eller servicesenteret i kommunen ved behov for ytterligere informasjon.

VELKOMMEN TIL BARNEHAGEN!

Her kan dere lese om hvordan vi jobber og hvorfor vi gjør det på denne måten. Avdelingene leverer i tillegg hver måned ut månedsplaner som beskriver tema, aktiviteter og spesielle aktiviteter som dere kan føre over på årsplankalenderen om det er ønskelig. Endringer kan forekomme, men vi opplyser om dette i Kidplan eller ved oppslag.

Planen er et viktig ledd i samarbeidet mellom hjem og barnehage. Det kan være en fordel å se gjennom hele årsplanen med en gang for å få en oversikt over de forskjellige arbeidsmåtene vi bruker og hvilke målsettinger vi har for at barna skal trives og ha gode utviklingsmuligheter.

HVORFOR ÅRSPLAN?

I følge barnehageloven er alle barnehager pålagt å ha en årsplan. Den skal synliggjøre hvilke tanker og holdninger barnehagen står for, og hva vi mener er viktig å legge vekt på i vår barnehage. Årsplanen skal bygge på *Lov om barnehager* og *Rammeplanen for barnehager*, samt barnehagens egne målsetninger.

Årsplanen blir sendt til kommunens barnehagefaglige rådgiver. Kommunen er barnehagens tilsynsmyndighet og følger med at driften følger gitte lover, regler og retningslinjer.

Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet i barnehagen og de foresatte. Det er de pedagogiske lederne og daglig leder som har ansvar for utarbeidelse av årsplanen i samarbeid med resten av personalgruppen. Årsplanen skal tas opp i Samarbeidsutvalget og godkjennes der, før den deles med foreldrene.

Den første Rammeplanen ble vedtatt i 1996. Denne ble evaluert sist i 2017.

Barnehagens skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Rammeplanen, 2017:8

I rammeplanen er det angitt:

- Forpliktende mål som barnehagen skal arbeide i retning av.
- Krav til kvalitet i det sosiale samspillet i hverdagen.
- Sju fagområder som alle barn i barnehager skal få erfaring med.

HOVEDSATSINGSOMRÅDE

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.
Rammeplanen, 2017:23

Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst har i flere år vært hovedsatsningsområde i Kvala barnehage as. Dette er et omfattende fagområde, hvor hver avdeling trekker ut tema som de jobber med i kortere eller lengre perioder. De andre fagområdene vil selvfølgelig også være inkludert i tema arbeidet.

Vi vil gjøre dette ved og:

- ✓ Lese bøker
- ✓ Fortelle historier og eventyr
- ✓ Ha fokus på hverdagssamtalen
- ✓ Leke med språket
- ✓ Rim og regler
- ✓ La barna skrive selv og lese opp
- ✓ Bruke lek som stimulerende tiltak

Det er i all hovedsak gjennom lek at barna lærer og utvikler sitt språk. Lek er den viktigste læringsarenaen for barn – på alle livsområder. Det er viktig at barna møter variert lek i barnehagen, da disse ulike formene for lek stimulerer ulike sider ved språkutviklingen. Vi vil legge til rette for rollelek for alle barna. I rolleleken skaper barna en fantasiverden hvor de selv lager rammene og styrer hvordan leken skal utvikles. Ikke alle barn mester denne formen for lek, da er det viktig at personalet hjelper, støtter og forklarer.

Noen tips til hvordan vi sammen kan stimulere språket slik at barna får en best mulig språkutvikling;

1 – 2 år

- Bekreft og gjenta det barnet sier
- Snakk om det du gjør sammen med barnet, hverdagslige ting
- Syng sanger
- Les enkle billedbøker

2-4 år

- Bekreft og gjenta det barnet sier
- Les bøker tilpasset alderstrinnet for å introdusere nye ord
- Bruk synonymmer når du leser for barnet eller forteller noe, slik at ordforrådet utvikles
- Ta frem fotoalbum og fortell hvem som er på bildene og hva de gjør.
- Skriv enkle, forklarende tekster under bildene slik at barnet forstår sammenhengen mellom skrift og talespråk.
- Unngå ja/nei - spørsmål når du henvender deg til barnet.
- Syng sanger, fortell historier og rams opp rim for å introdusere barnet for rytme og lyd

4-6 år

- Snakk om motsetninger – opp/ned, stor/liten, etc.
- La barnet fortelle deg hvordan noe skal gjøres, og følg beskrivelsene.
- Leke ”jeg ser” - leker
- Dramatiser historier dere har lest, eller tegn scener fra dem
- Oppfordre barnet til å forklare fremgangsmåter.
- Involver barnet i daglige gjøremål, og spør om hva barnet mener; ”Hva skal vi handle på butikken?”
- La barnet skrive og lese opp hva det har skrevet.

BARNESPRÅKLIGE UTVIKLING

Å utvikle et språk er noe av det mest betydningsfulle som skjer i et barns liv. Språket gir ikke bare identitet og tilhørighet til et fellesskap. Men ved hjelp av språket lærer barnet også å forstå seg selv og omverdenen, noe som er avgjørende for barnets videre utvikling – både intellektuelt, sosialt og emosjonelt.

Barnehagen vil være viktig for å tilrettelegge for gode aktiviteter, gi støtte til foreldre og kartlegge barnas språkutvikling.

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.

Rammeplanen, 2017:23

Vi vil gjøre dette ved og:

- ✓ Gi barnet den støtten det trenger, - ikke kreve mer enn barnet mestrer i den aktuelle situasjonen
- ✓ Snakke i et rolig tempo. Legge vekt på hva barnet sier, ikke hvordan det sier det
- ✓ Undre oss sammen med barnet ”jeg lurer på...”, ”det var rart...”, ”hva tror du...?” La barnet være den som spør mest
- ✓ Utnytte alle rutinesituasjoner til språklige handlinger
- ✓ Lese bøker sammen med barnet

SPRÅKSATSING 2021 – 2024

Fra høsten 2021 vil Kvala barnehage, sammen med andre barnehager, delta i et treårig prosjekt i regi av Haugesund kommune og lesesenteret ved Universitetet i Stavanger (UiS).

Prosjektet bygger på stortingsmelding 6 hvor regjeringen trekker frem at barns språkferdigheter har stor betydning for trivsel, utvikling og opplevelsen av mestring i hverdagen. Språksterke barn har gode forutsetninger for samspill med andre, for deltakelse, for deltakelse i lek og læring. Regjeringen vil styrke språkarbeidet i barnehagen og sikre bedre støtte og hjelp til barn med ekstra behov for tilrettelegging.

Barnehagen vil sette av planleggingsdager og personalmøter til prosjektets fagdager og lærende nettverk, og det vil bli arrangert foreldrekurs, alt i regi av Haugesund kommune og UiS.

Hensikt og mål med språksatsningen er:

- ✓ Styrke barnehagens utvikling av rike og gode språkmiljøer for alle barn.
- ✓ Tidlig identifisering av barn som trenger ekstra tilrettelegging, eventuelt videre henvisning.

- ✓ Sette barnehagen bedre i stand til å igangsette pedagogiske- og språktiltak.
- ✓ Øke kompetansen hos de ansatte i barnehagen i forhold til flerspråklig utvikling.
- ✓ Alle barn skal ha gode språkferdigheter på norsk ved skolestart.

SPRÅKMILJØ OG SPRÅKSTIMULERING I BARNEHAGEN

I barnehagen bruker vi alle naturlige situasjoner til å kommunisere med barnet. Det er viktig å tilpasse kommunikasjonen til barnets alder, utviklingsnivå og interesser. Barnet må være en aktiv deltaker og må oppleve at de er likeverdige kommunikasjonspartnere. Vær sikker på at du har barnets oppmerksomhet når du snakker til det. Gi det god tid til å oppfatte og bearbeide det som blir sagt, og til å uttrykke seg. Bruk korte, enkle setninger og legg inn pauser. Understrek viktige aspekter med intonasjon, trykk, tonefall og tydeliggjør innholdet med gester, mimikk, peking, blikk etc.

Vær oppmerksom på at noen barn med språkvansker er svært sensitive for bakgrunnsstøy og/eller høye lyder. Disse kan trenge ”støyskjerming” i barnehagen og hjemme.

Gi barnet mye visuell støtte (bilder, symboler, samtalekort etc.) og bruk av tegn som støtte kan være gunstig for noen barn.

Vi vil gjøre dette ved å:

- ✓ Gi tid og rom for språklig utvikling
- ✓ Være tydelig i både talespråk og kroppsspråk
- ✓ Skjerme ved behov
- ✓ Iverksette ekstra tiltak internt i barnehagen
- ✓ Undersøke, kartlegge og eventuelt henvise til riktig instans ved behov for ekstra hjelp

FAGOMRÅDENE

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

1-2 år	Barna skal bli kjent med språket gjennom sang, høytlesing, samtale og kroppsspråk. Personalet må være forbilde for hvordan en lytter og bruker språket og gir respons. Fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede og trygghet ved å kommunisere. Personalet må sette seg ned på barnas nivå og snakke med dem.
2-3 år	Barna skal utvikle språket. Personalet må skape et språkstimulerende miljø for alle barn og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme og fabulere med hjelp av språk og sang. Støtte barn som har ulike former for kommunikasjons vansker. Personalet må være tilstede og vise interesse når de søker kontakt.
3-4 år	Barna skal bruke sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og til å samhandle med andre. Gjøre seg forstått gjennom språket. Personalet må tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk av nonverbal- og verbalt språk i hverdagen. Oppmuntre barn med to eller flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begreps forståelse og ordforråd i norsk. Bruke konkretiseringsmaterieell til formidling av eventyr.
4- 5 år	Barna skal bli kjent med bøker, sanger, bilder, media m. m. Personalet må skape et miljø hvor barn og voksne daglig opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale, og være seg bevisst hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles. Samlingsstund med høytlesing, sang og lignende.
5-6 år	Barna skal få et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping. Høre rytmer i språket og bli kjent med tall og bokstaver. Personalet må la barn møte symboler som bokstaver og siffer i daglige sammenhenger, og støtte barns initiativ når det gjelder å telle, sortere, lese, leke skrive eller til å diktere tekst. Delta på førskolegruppe.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

1-2 år	Barna skal føle glede over kroppslig mestring. Ved å være i et godt og stimulerende miljø og bli kjent med nær området til barnehagen. Leke leker der de får brukt sin egen kropp, og oppleve "jeg kan". Personalet må organisere hverdagen slik at det finnes en gjennomtenkt vekslning mellom ro, aktivitet og måltider. Ha fast dagsrytme med hvilestund.
2-3 år	Barna skal bruke kroppen på ulike måter. Få gode opplevelser i naturen til alle årstider. Personalet må legge til rette for allsidighet. Inspirere alle barn til å søke fysiske utfordringer og prøve ut sine kroppslige muligheter. Eks: opp og nedoverbakke, hoppe, hinke, osv.
3-4 år	Barna skal få bedre kroppsbeherskelse, både når det gjelder små og store bevegelser. Eks. hinderløype, tradisjonsleker både ute og inne. Personalet må gi barna mange muligheter og ulike tilbud av aktiviteter. Ved å sørge for god planlegging og fleksibel tilrettelegging og utnyttelse av det fysiske miljøet.
4- 5 år	Barna skal oppleve glede ved å være i naturen, lære å bruke å ta vare på naturen. Få kunnskap om kroppen og viktigheten av godt kosthold, aktivitet og gode vaner. Personalet må bidra til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kost, hygiene, aktivitet og hvile. Vurdere hvordan nærmiljøet kan supplere barnehagens arealer til ulike årstider. Ha fokus på "ja" og "nei"-mat. Lage prosjekter der en henter inn ting og dyr fra naturen som skal bli brukt i barnas hverdag.
5-6 år	Barna skal få respekt for egen og andres kropp for alle er forskjellige. De skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider, ved å dra på tur i skog og mark. Personalet må legge til rette for aktiviteter der det er muligheter for alle, uansett kjønn og kroppslige, psykiske og sosiale forutsetninger. Barn er kroppslig aktive, de uttrykker seg gjennom kroppen. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barnet verden og seg selv å kjenne. Ved sanseintrykk og bevegelse skaffer barnet seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

1-2 år	Barna skal utvikle toleranse og interesse for hverandre. Personalet må la barna få enkle erfaringer med samspill. Være gode rollemodeller i lek og hverdags situasjoner som garderobes og måltider osv.
2-3 år	Barna skal tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. Få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner. Personalet må bevisst praktisere barnehagens verdigrunnlag. Gi barna kjennskap til hvorfor vi har de ulike kristne høytider og tradisjoner. La den kristne kulturarven komme til uttrykk gjennom høytidsmarkeringer. Jul og Påske er de høytidene som blir sterkest markert både i barnehagen og ved kirkebesøk.
3-4 år	Barna skal ha kjennskap til grunnverdier som filosofi, etikk og moral og deres plass i kulturen og samfunnet. Personalet må gi anledning til undring, tenking, samtaler og fortellinger om grunnleggende spørsmål. Hjelp barn i konflikt situasjoner til å finne konstruktive løsninger. Møte barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt.
4- 5 år	Barna skal utvikle toleranse og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssyns tilhørighet. Få innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen. Personalet må skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for forskjellige kulturer og ulike måter å leve på. La den kristne kulturarven komme til uttrykk blant annet gjennom høytids markeringer.
5-6 år	Barna skal få kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn, som er representert i barnegruppen. Personalet må markere andre religiøse, livssyn og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen. Bli kjent med samfunnsnormer og verdier og utvikle toleranse og respekt for ulikheter og likheter hos hverandre.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

1-2 år	Barna skal ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. Personalet må være åpne for barnas ulike uttrykk, alle har sin egen måte å gjøre det på. Personalet må gi motivasjon til ulik bruk av inntrykks- og uttrykksformer. Enkle formingsaktiviteter og enkel dramatisering. Sang, rim og regler ved stallebordet. Bli kjent med egen stemme og andres stemmer i forskjellige emosjonelle tilstand.
2-3 år	Barna må få utvikle sine evner til å bearbeide og sette ord på inntrykk og kunne gi varierte uttrykk gjennom rollelek, forming, drama osv. Personalet må ha et bevisst forhold til samspillet mellom kunst, kultur og barnas lek. Være lyttende og oppmerksomme i forhold til barnas kulturelle uttrykk, vise respekt for deres uttrykksformer og prøve å gi dem lyst til og utforske videre de estetiske områdene. Legge til rette for samtaler, dramatisering og formingsaktiviteter.
3-4 år	Barna må utvikle sin følsomhet til å lytte, iaktta og uttrykke seg gjennom møter med og refleksjon over kultur, kunst og estetikk. Personalet må oppmuntre og stimulere barna til å iaktta ulike estetiske former, farger og detaljer i møte med natur og fysisk miljø og i kunstneriske uttrykksmåter. Bli kjent med forskjellige lyder av forskjellige materiell. Bruk sang, rim og regler daglig.
4- 5 år	Barna må styrke sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk. Personalet må sørge for at barna daglig har tilgang til bøker, bilder, instrumenter, utkleddingsutstyr og rikelig, variert materiale og verktøy for skapende aktiviteter. Personalet skal være forbilde i bruk av kunstneriske uttrykk.
5-6 år	Barna må utvikle grunnleggende kunnskap om virkemidler, teknikk og form for å kunne uttrykke seg estetisk. Oppleve at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse. Personalet må sørge for at barn opplever lokale, nasjonale og internasjonale kunst- og kulturuttrykk og at de får møte kunstnere. Vi må gi barna anledning til å bli kjent med lokale tradisjoner innen estetikk, som byggekunst, håndverk og kulturminner. Barna skal få muligheten til å opptre som kunstnere i diverse anledninger.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

1-2 år	Barna skal oppleve naturen og undring over naturens mangfoldighet. Personalet må ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger og stimulere dem til å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien.
2-3 år	Barna skal få erfaringer med og kunnskap om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjonen. Barna må også få innsikt i produksjon av matvarer. Eks. besøk på bondegård. Barna får være med å lage mat på kjøkkenet. Personalet må nytte nærmiljøets muligheter for at barna kan iaktta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter.
3-4 år	Barna skal oppleve glede ved å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen. Personalet må inkludere friluftaktiviteter og utelek i barnehagens hverdagsliv. En må legge til rette for et samarbeid med lokale og nærliggende bedrifter som kan være med på å skape forståelse for samfunnets gjensidige avhengighet.
4- 5 år	Barna skal lære å iaktta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen. Personalet må gi barna begynnende kunnskap om fødsel, vekst, aldring og død.
5-6 år	Barna skal erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet. Personalet må bygge på og videreutvikle barnas erfaringer med tekniske leker og teknikk i hverdagen.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

1-2 år	Barna skal oppleve trygghet og tro på at de kan delta i og påvirke fellesskapet. Personalet må opptre på en sånn måte at barna får erfaringer som forteller dem at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. De må også erfare at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre. Personalet skal møte barna i garderoben på en måte som gjør at de føler seg velkomne og at vi har ventet på dem.
2-3 år	Barna skal få erfaringer som gjør at de forstår at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger har sin plass i barnehagen og bidrar til fellesskapet. Personalet må være gode eksempler på at alle blir hørt og sett. Arbeide for et inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme. Ved å ha litteratur om å være annerledes og gjerne rollespill, teater.
3-4 år	Barna skal bli kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet. Personalet må ta barna med på tur i nærmiljøet, gjerne besøke nærbutikken, lekeplassen, lokale bedrifter osv. Gjerne ha faste turplasser i nærmiljøet vi besøker.
4- 5 år	Barna skal erfare at gutter og jenter er likeverdige. Personalet må passe på at begge kjønn får varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet. Reflektere over sine egne holdninger til likestilling. Gi barna begynnende kunnskap om menneske rettighetene, spesielt barnekonvensjonen.
5-6 år	Vi skal bli godt kjent med skolen, både bygningen og hvordan den fungerer. Dette i god tid før skolestart.

ANTALL, ROM OG FORM

1-2 år	Barna skal erfare plassering og orientering, og på den måten utvikler sine evner til lokalisering i barnehagen. Ha dørene åpne mellom avdelingene i rolige perioder av dagen, slik at barna kan bevege seg fritt mellom avdelingene, med eller uten voksne. Personalet må gi trygghet, slik at barna ønsker og utforske
--------	---

	omgivelsene.
2-3 år	Barna skal erfare utforske og leke med form og mønster. Personalet må gi barna impulser og erfaringer ved å utforske, oppdage og skape ulike former og mønstre.
3-4 år	Barna skal erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne. Personalet må resonnere og undre seg sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelser og antall og stimulere barnas evne til å bruke språket som redskap for logisk tenkning. De vil bruke språk og begreper i alle typer lek og daglig handling.
4- 5 år	Barna skal oppleve glede ved og utforske og leke med tall og former. Personalet må legge til rette for at barna i lek og hverdagsaktiviteter får erfaringer med ulike typer mål, måleenheter og måleredskaper og stimulere barna til å fundere rundt avstander, vekt, volum og tid.
5-6 år	Barna skal erfare plassering og orientering og på den måten utvikle sine evner til lokalisering i nærmiljøet. Gi barna kjennskap til matematiske begreper. Personalet må sørge for at barna har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser. Tilby materiell som gir barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

Kommunen har ansvaret for de ulike tjenestene til barnefamiliene som bor i kommunen. Kvala barnehage as har et tett og godt samarbeid med mange enheter i Haugesund kommune. Vi forsøker i størst mulig grad å tenke tverrfaglig og helhetlig. Ved et samarbeid må bestemmelsene om taushets- og opplysnings plikt i barnehage loven og annet regelverk overholdes.

Opplysningsplikt til sosialtjenesten jmf. barnehageloven § 21

Barnehagepersonalet skal gi sosialtjenesten bistand i klientsaker. De skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, og de skal av eget tiltak gi sosialtjenesten opplysninger om slike forhold. Opplysninger skal normalt gis av styrer.

Opplysningsplikt til barneverntjenesten, jmf. barnehageloven § 22

Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side. Uten hinder av taushetsplikt skal barnehage - personalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4- 11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. samme lov § 4- 24. Ved mistanke om vold eller seksuelle overgrep skal barnehagen ta kontakt med barneverntjenesten umiddelbart. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av styrer.

Vi samarbeider også med følgende instanser:

- Ulike helsestasjoner
- Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)
- Spesialpedagogisk team
- Basen, barne- og familiesenter
- Barneverntjenesten
- Fysio- og ergoterapi tjenesten
- Logoped tjenesten
- Helse Fonna (BUP)
- Ulike utdanningsinstitusjoner
- Udland kirke
- NAV

STAFETTLOGG – Bedre tverrfaglig innsats

Bedre tverrfaglig innsats er en samarbeidsmodell utviklet i Danmark. Helsedirektoratet har tilpasset modellen til norske forhold og knyttet den opp mot handlingsplanen i «Fra bekymring til handling».

Haugesund kommune har gjennom en årrekke arbeidet målbevisst i flere tjenester for å fange opp og sette inn tiltak for barn i risiko på et tidligst mulig tidspunkt. Utfordringen har vært å sikre at barnet og familien får den beste mulige hjelpen og støtten når flere aktører er involvert. Å vite hvem som har ansvaret for hva som skjer, og når det skjer.

Det er utarbeidet en handlingsrekke som beskriver tiltak fra en bekymring oppstår til kontinuerlige og systematiske tiltak blir iverksatt. Alt blir dokumentert i en Web basert løsning godkjent av Datatilsynet, som både foreldre og pedagogisk leder i barnehagen har innsyn i. Stafettloggen vil være et verktøy for samarbeidet mellom foreldre og barnehage og gi god dokumentasjon for det arbeidet som til enhver tid blir gjort rundt barnet.

Det er alltid foreldrene som avgjør om pedagogisk leder kan opprette stafettlogg eller ikke. Det skal alltid foreligge et skriftlig samtykke og foreldrene skal få god informasjon om hva dette innebærer. Barn som har stafettlogg og begynner på skolen eller i annen barnehage kan få videreført sin logg til ny enhet dersom foreldrene samtykker i dette.

Alle enheter som har kontakt med barn og unge i Haugesund kommune har nå kunnskap om stafettloggen og den blir brukt aktivt hos helsestasjonen, barnehage, barneskole, ungdomsskole, videregående skole og Helse Fonna.

MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ves å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.

Rammeplanen, 2017:9

Barn lærer best gjennom lek, erfaring og undring i fellesskap. Vi skal legge til rette for at barna skal lære av hverandre og at de skal oppleve at det finnes mange forskjellige måter å tenke, handle og leve på. Hvert enkeltbarn skal føle seg sett og anerkjent, samtidig som de opplever at de har en viktig rolle i fellesskapet.

Vi i Kvala barnehage as ønsker å flette inn det kulturelle mangfoldet i vår hverdag. Ved å være bevisste de ulike kulturene vi har representert hos oss, kan vi ivareta og respektere deres verdier og livssyn, samtidig som vi tilegner oss kunnskap om deres kultur.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i de pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn.

Rammeplanen, 2017:9

Flerspråklige barn og foreldre skal oppleve å bli inkludert og føle likeverd. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike identiteter, der de i barnehagen får styrket sitt selvbilde og får en positiv opplevelse av seg selv.

For barnehageåret 2021/22 har vi barn, foreldre og ansatte fra 7 forskjellige nasjonaliteter;

Norge

Vietnam

Bosnia-Hercegovina

Kosovo

Romania

Tyskland

Brasil

SPRÅK OG BEGREPSFORSTÅELSE HOS TO- ELLER FLERSPRÅKLIGE BARN

Språk er makt. Den som behersker flere språk godt, besitter en svært viktig språklig og kulturell kompetanse.

Åse Kari Hansen Wagner, UiS

Ved å gå i barnehagen lærer de fleste av barna raskere norsk. Barnehagen er opptatt av å ivareta og videreutvikle det språket barna har når de begynner i barnehagen. Majoriteten av barna er norsk-talende, men vi har også flere barn som er to- eller flerspråklige. Alle barn skal oppleve språklig anerkjennelse, og dette er spesielt viktig for to- eller flerspråklige barn.

Barn med annet morsmål enn norsk skal oppleve at det er greit å snakke sitt morsmål i barnehagen. Vi oppfordrer foreldre med flerspråklige barn å snakke sitt morsmål for å styrke dette som igjen hjelper barnet når det skal lære norsk.

Personalet skal bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Rammeplanen, 2017:24

BARNES MEDVIRKNING

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Barnehageloven § 3

Barn gir uttrykk for hvordan de har det både kroppslig og språklig. Deres følelsesmessige uttrykk skal tas på alvor og de må støttes til å undre seg og stille spørsmål. De må oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger, og møte forståelse for sine uttrykk.

Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Hvor omfattende medvirkningen praktiseres vil være avhengig av barnets alder og modenhet.

FNs konvensjon om barnets rettigheter artikkel 12 sier:

Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.

Vi i Kvala barnehage as vil jobbe for at barna skal bli motiverte til å påvirke sin egen hverdag i barnehagen. At de opplever å bli sett, hørt og tatt på alvor. Vi må lytte og tolke barnas kroppsspråk, følelsesmessige uttrykk og respektere deres meninger og ønsker. Gi barna rom for fleksibilitet og frihet til å styre sin egen hverdag, gripe fatt i deres interesser og bygge videre på deres utømmelige nysgjerrighet.

For å gjennomføre det må vi:

- Se hvert enkelt barn og gi anerkjennelse for egne tanker og meninger.
- Være positivt innstilt til barns uttrykk.
- Ta barnas innspill med i planlegging.
- Tilrettelegge for godt foreldresamarbeid.
- Ivareta barna og skapet ett inkluderende miljø.

Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.
Rammeplanen, 2017:27

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.
Rammeplanen, 2017:10

Barnehagen skal være med på å gi barna egen integritet og trygghet til å være seg selv. Alle former for diskriminering skal motvirkes. Personalet har et særlig ansvar for å formidle og fremme likeverd og likestilling, og må derfor også reflektere over egne holdninger. Likestilling handler ikke bare om kjønn, men også om verdier og muligheter. I Kvala barnehage as vil vi legge til rette for at alle barn får samme mulighet til å delta i alle aktiviteter.

LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Rammeplanen, 2017:11

Barnehagen skal være et sted hvor barna opplever trygghet samtidig som de blir utfordret til og utforske nye ting. De skal få støtte når de behøver det og personalet må være tilstede for barna både fysisk og psykisk.

I Kvala barnehage as skal ingen barn oppleve krenkelser eller mobbing. Om slik skulle skje, skal dette umiddelbart tas tak i og stoppes samt at det skal utarbeides plan for videre oppfølging av dette.

Personalet skal legge til rette for daglig fysisk aktivitet, dette for å fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Aktiviteten i barnehagen preges av å være lystbetont og en god arena for lek.

MAT I BARNEHAGEN

Den mat og drikke som barna spiser i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Det er barnets familie som har ansvaret for barnas kosthold, men fordi så mange måltider inntas i barnehagen, har også barnehagen stor innflytelse på barns matvaner, kosthold og helse.

Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.
Rammeplanen, 2017:49

Barnehagens arbeid med helse, måltider, kosthold og hygiene er nedfelt i barnehageloven, rammeplan for barnehager og forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler. I tillegg er det utarbeidet egne retningslinjer for mat og måltider i barnehagen, fra sosial- og helsedirektoratet, som pålegger barnehagen å legge til rette for måltider som fremmer gode kostvaner og helse.

Legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna.
Rammeplanen, 2017:50

For å følge krav og retningslinjer har barnehagen:

- Lagt til rette for to faste, ernæringsmessige fullverdige måltider hver dag, med mat tilberedt i barnehagen. Det tas kostpenger for disse måltidene.
- God til hvert måltid, slik at barna får i seg tilstrekkelig med mat.
- Lagt til rette for å kunne spise medbrakt frokost for de som ikke har spist hjemme.
- Maksimum tre timer mellom hvert måltid.
Frokost 08.00 (medbrakt), lunsj 11.00, mellommåltid 14.00
- Voksne tar aktivt del i måltidet og som spiser sammen med barna.
- Måltidsituasjoner som fungerer godt og som oppleves positivt.
- Sørget for god hygiene før og under måltidene, samt god oppbevaring og tilbereding av mat.
- Variasjon i mattilbudet, med fokus på sammensetning og smaksopplevelse.
- En målsetning om at måltidene også skal være en læringsarena.
- Tilpasset meny for de som trenger dette på bakgrunn av sykdom, allergi, intoleranse eller religion.

MAT OG DRIKKE

Barnehagen har:

- Måltider som er sammensatt av mat fra følgende grupper:
  1. grovt brød, grove kornprodukter, poteter, ris, pasta etc.
  2. grønnsaker, frukt og bær.
  3. fisk og annen sjømat, kjøtt, ost, egg etc.
- Plantemargarin og olje i matlagingen.
- Ekstra lett melk og vann å drikke til måltidene. Vann er tørstedrikk mellom måltidene.
- Mat og drikke med mye tilsatt sukker og salt unngås.
- Matretter laget av ferske sunne råvarer.

BARN MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Rammeplanen, 2017:40

Barn med nedsatt funksjonsevne er en sammensatt gruppe. Det kan være en synlig funksjonshemming som at barnet sitter i rullestol eller er blind. Noen barn har ingen synlige tegn til funksjonshemming, men kan ha vansker med f.eks. språk, lek, oppmerksomhet eller konsentrasjon.

Barnehagen skal legge til rette for utvikling på barnets eget funksjonsnivå. Om det viser seg at barnet ikke utvikler seg aldersadekvat vil dette alltid først tas opp med barnets foreldre. En blir så enige om veien videre. Ofte innebærer dette opprettelse av Stafettlogg, mer observasjon, kartlegging og testing. Om det viser seg at barnet ikke kan hjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet eller at personalet trenger veiledning vil det sendes en henvisning til den aktuelle instans, eks. PPT, logoped, fysioterapeut og lege.

Barnehageloven gir barn med nedsatt funksjonsevne rett til prioritet ved barnehageopptak og de kan ha rett til spesialpedagogisk hjelp etter sakkyndig vurdering.

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldrerådgivning. Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen. Barnehageloven § 19 a.

SNAKKEPAKKEN

Alle barnehager har barn som trenger støtte for å utvikle godt språk. Snakkepakken har til hensikt å hjelpe alle barn uansett språkferdigheter og morsmål med å tilegne seg språk. Dette er et hjelpemiddel vi bruker til metoder for aktivt og systematisk språkarbeid. Vi bruker det som et verktøy som kan virke samlende og gi noe til alle barn i en barnegruppe uavhengig av språkferdighet.

Med Snakkepakken kan vi jobbe konkret ved å koble ord til gjenstander gjennom handling, repetisjon og variasjon. La barna være aktive deltagere, ikke passive tilskuere. Læring forutsetter at barn får ta hele kroppen i bruk. Barn lærer språk i samspill, når de får se, høre, bevege seg, oppleve, ta på ting og eksperimentere.

Oppbyggingen er grundig utprøvd og gjennomtenkt, og baserer seg på syv tematiske områder som er meget aktuelle i barnas hverdag i barnehagen og hjemme: mat, kropp, klær, hus, dyr, farger og eventyr.

I Snakkepakken finnes rundt 140 forskjellige gjenstander, spill og bøker. Snakkepakkenes mange gjenstander kan kombineres til å visualisere rundt 20 eventyr. Boksene brukes ofte i samlinger, mindre grupper, til et tema eller som valg.

Vi har som mål at snakkepakken skal brukes jevnlig gjennom hele året knyttet opp tid de tema avdelingen til en hver tid arbeider med.

VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen, 2017:38

Hver enkelt avdeling setter mål for enkeltbarn og gruppen i tråd med barnehagens årsplan. Det utarbeides en tiltaksplan på hvordan en kan jobbe med de forskjellige målene, denne tas opp til gjennomgang og evaluering på avdelingsmøtene. Tiltakene videreføres, justeres eller avsluttes alt etter hva resultatene viser. I månedsplanen som skrives for hver avdeling står det hva en jobber med, hvordan en jobber med dette og en evaluering av ståsted.

I tillegg til den refleksjonen personalet gjør i hverdagen blir avdelingsmøtene brukt til dette. Personalmøter og planleggingsdager gir mulighet til at hele personalgruppen kan reflektere over egen praksis, barnehagens innhold og oppgaver i fellesskap. Dette for å være sikre på at vi til enhver tid er i tråd med gjeldende regelverk.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljø og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehage, og om barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen, 2017:39

Dokumentasjon er et viktig verktøy i den stadige utviklingen som skjer i barnehagen. Det gir personalet fortløpende informasjon om hvor vi står akkurat nå. Den gir oss svar på hva barna kan, hvordan barna tenker og hvordan de lærer. Slik får vi satt i gang refleksjoner, prosesser og får ideer til nye prosjekter. Vi lærer litt og blir nysgjerrige på å lære mer.

For å synliggjøre alle de tingene som barna tar del på i løpet av en barnehagedag, jobber også en del med pedagogisk dokumentasjon. Det vil si å synliggjøre det vi gjør i praksis, dvs. barnas læring og utfoldelse, og personalets arbeid. Det er en reflekterende måte å forholde seg til praksisen på. Målet er å vise barnas arbeid og aktiviteter, for barnet selv og foreldrene. Dette kan gjøres på mange måter med bilder, skriv, barnas egne produkter, dagsreferat, utstillinger og lignende. Hvert barn vil ha sin egen perm og når barnet slutter vil det selvfølgelig få permen med seg hjem.

OMSORG, LEK, DANNING OG LÆRING

Barnedagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.

Rammeplanen, 2017:19

Det er viktig at personalet ser og støtter barnas omsorgshandlinger, samtidig som personalet må utfordre barna til å vise omsorg i de situasjoner de ikke av seg selv handler omsorgsfullt.

Barn må få oppleve at det finnes mange forskjellige måter å oppleve ting på. Hver enkelt har sin egen oppfattelse, det har de rett til og vi må anerkjenne de for det. Gjennom disse prosessene dannes grunnet for en allsidig god utvikling.

Tid til kos rundt stell/ skift/ på og avkledning er viktig. Barna skal føle seg sett, og de skal føle seg trygge nok til å kunne komme til voksne når det er noe. Trøst, kos og et fang å krype opp i er viktige ingredienser i en krevende hverdag.

Omsorg står sentralt i arbeidet med barn. Dersom barna skal utvikle seg på en god måte må det grunnleggende behovet for trygghet og omsorg ivaretas. Dette er et felt hvor samarbeidet mellom foreldrene og de ansatte er viktig. For eksempel gjensidige beskjeder i forhold til om barnet er trett, sliten, sulten, glad, fornøyd, leker bra, har opplevd noe spesielt osv.

LEK OG SOSIALT SAMSPILL

Et av virkemidlene for å utvikle barnas sosiale kompetanse, er å legge til rette for lek. Leken skal ha en sentral plass i barns liv i barnehagen. Barn leker fordi det er morsomt, leken gir barn glede. Den er deres naturlige uttrykksform og den gir mye sosial læring, som å gi og ta, finne løsninger og kunne se saker fra ulike synsvinkler. Leken fremmer også barnets utvikling når det gjelder språk, fantasi og motorikk. Gjennom leken får barna;

- styrket sitt selvilde
- bearbeidet opplevelser, erfaringer, inntrykk og følelser
- erfaring med å løse konflikter

- utviklet sitt språk
- utviklet sin fantasi og kreativitet

Personalet skal legge til rette for og gi tid til forskjellig type lek, inne og ute. De skal observere, analysere, støtte og delta i leken på barnas premisser og i de sammenhenger barna har behov for støtte i leken. Personalet skal ta initiativ til lek og arbeide aktivt for at alle barna skal komme inn i leken.

Måten vi kommuniserer med barn er viktig. Det vi setter ord på blir veldig synlig. Vi vet at atferd som gis oppmerksomhet gjentas. Det er derfor viktig at vi fremhever det positive, og setter fokus på dette. Det sosiale samspillet på avdelingen skal være av en slik karakter at det gir barnet en positiv selvopfatning og utvikler evne til å omgås andre.

ORGANISASJON OG KOMPETANSEUTVIKLING

Styret i Kvala barnehage as er opptatt av at barnehagen til enhver tid skal ha dyktige og høyt kvalifiserte ansatte. Så langt det er mulig vil det kun ansettes utdannede barnehagelærere og fagarbeidere. Det gis også mulighet til å ta videreutdanning for de som måtte ønske dette. Dette har mange i personalgruppen benyttet seg av.

Personalet i Kvala barnehage er opptatt av og stadig å være i utvikling, både faglig og personlig. Det legges i stor grad til rette for at personalet skal kunne delta på kurs og kompetanseheving, enkeltvis og i gruppe.

Barnehagen har deltatt i kompetanseutviklingsprogram i regi av Haugesund kommune og Haugalandsløftet. Dette er med på å løfte kunnskapsnivået hos personalet i barnehagen som bidrar til at vi kan levere bedre kvalitet på den jobben vi gjør hver dag sammen med barna og i samarbeidet med barnets foreldre.

I tillegg til de lovpålagte planleggingsdagene, har personalet i barnehagen jevnlig personalmøter på kveldstid, med aktuelle tema. Dette for å sikre en kontinuitet i det pedagogiske arbeidet med og for barna. Barnehagen knytter til seg utenforstående kompetansepersoner når det er nødvendig, via interne eller eksterne kurs eller veiledning.

SAMARBEID BARNEHAGE – HJEM

Foreldre og barnehage har et felles ansvar for barnets utvikling, helse og trivsel. Vi ønsker at alle foreldre skal være sikre på at de leverer barna sine i en trygg barnehage og at de har det godt den tiden de er der. For å få til et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen, må det være en tovegs kommunikasjon. Dette er i tråd med førende retningslinjer i Rammeplanen.

Personalet har behov for tilbakemelding og respons fra foreldre for å kunne forstå barnet på en best mulig måte. Vi i barnehagen ser også barna i en sosial setting hvor de samspiller med resten av barne- gruppen. Derfor kan vi også gi foreldrene tilbakemelding på hvordan barnet fungerer i sosialt samspill.

Dette vil vi forsøke å oppnå gjennom å:

- orientere om hva vi gjør og hvorfor gjennom årsplan og månedsplan.
- arrangere foreldremøter og foreldresamtaler.
- ha en daglig kontakt med foreldre/foresatte.
- fortelle om opplevelser barnet har hatt i løpet av dagen, eller at dere forteller oss om opplevelser hjemmefra.

OPPSTARTSAMTALER:

Alle barn som skal begynne i barnehagen blir invitert sammen med sine foreldre til en besøksdag. Det er lagt opp til at en skal få en omvisning i barnehagen, møte personalet og ha en samtale med pedagogisk leder. Det vil være rom for å snakke om det en ønsker å ta opp.

Det blir utdelt et hefte med informasjon om barnehagen, og en del skriv som skal returneres når disse er utfylt.

FORELDRERÅDSMØTER:

Foreldrerådet består av alle foreldre med barn i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme samarbeidet mellom hjem og barnehage, noe som betyr at rådet kan drøfte og uttale seg om alle spørsmål som angår foreldrene og deres barn i forhold til barnehagen. Dette kan være saker som har med barnehagens daglige liv å gjøre og spørsmål som berører foreldrene som brukergruppe, aktivitetene i barnehagen og praktiske spørsmål.

Foreldrerådet velger to medlemmer og en vara, som skal fungere som foreldrerådsrepresentanter. Disse blir valgt for ett år av gangen, men bør

kunne sitte lenger for å få en viss kontinuitet. Representantene innkaller til foreldrerådsmøte og deltar på møter i samarbeidsutvalget.

FORELDREMØTER:

Foreldremøtene er informasjonsmøter hvor alle med barn i barnehagen er velkommen til å delta. Oftest vil vi ha en felles del med informasjon som angår alle i barnehagen, og en del hvor en er delt i forhold til hvilken avdeling barnet går på.

Sent på våren blir det holdt foreldremøte for de som har barn som skal begynne på skolen påfølgende høst. Dette er for å informere om hva en har jobbet med i førskolegruppen i barnehagen, men også hva som kan være lurt å trene på i løpet av sommeren.

SAMARBEIDSUTVALGET:

Ifølge barnehageloven skal hver barnehage ha et samarbeidsutvalg. Dette skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for foreldre, ansatte og eier. Hver gruppe skal være likt representert.

FORELDRESAMTALER:

Vi holder foreldresamtaler etter behov, en til to ganger pr. barnehageår. Alle foreldre blir kalt inn hver høst til en samtale. Påfølgende vår får alle tilbud om en oppfølgingsamtale.

Vi kan også ha flere samtaler i løpet av året hvis en føler behov for det. Både foreldre og barnehagen kan kalle inn til ekstra møte. Dette er begge parter ansvar å møte til disse samtalene. Det er pedagogisk leder på den aktuelle avdelingen som leder samtalen, så fremt ikke annet er avtalt.

OVERFØRINGSMØTER:

For noen av barna som skal begynne på skolen, eventuelt i ny barnehage, kan det være nødvendig å ha overføringsmøte. Dette blir gjort for å ivareta barnet på en best mulig måte, og for at foreldrene skal være trygge på overgangen. Barnehagen innkaller til møtet etter avtale med foreldrene og det avholdes så langt det er mulig på stedet barnet skal begynne. Eksterne samarbeidspartnere som PPT, fysioterapeut, BUP, logoped o.l. kalles inn i saker hvor dette er naturlig.

PLAN BARNEHAGE – SKOLE:

Haugesund kommune har utarbeidet en plan for hvordan de ser for seg et best mulig samarbeid mellom barnehagen og skolen kan etableres. Dette er forpliktende for begge instanser. Vi har hvert år barn som begynner på forskjellige skoler og opplever også samarbeidet med disse svært forskjellig. Planen er lagt ut på barnehagens hjemmeside, under dokumenter.

Gard skole er Kvala barnehage as sin nærscole, noe som gjør at vi har et tettere samarbeid med denne skolen. En del av dette er derimot av en slik art at alle førskolebarna vil kunne dra nytte av det.

BILDEBRUK

I barnehagen tar vi mange bilder av dagligdagse hendelser. Dette er en viktig del av vår pedagogiske dokumentasjon, men den fører også med seg forpliktelser. Vi er svært forsiktige med hva vi legger ut av bilder på egne nettsider og sosiale medier og er opptatt av at disse skal sikre at ingen kan bli gjenkjent. Bilder lagt ut på Kidplan er passordbeskyttet.

I løpet av barnehageåret blir foreldre/foresatte invitert til barnehagen i forskjellige forbindelser og mange ganger har en lyst til å forevige barna på bilde eller film. Vi har hatt noen kjedelige erfaringer med dette. Foreldre/foresatt har lagt ut bilder på egne hjemmesider/sosiale medier, av egne og også andres barn. Dette ønsker vi ikke og har sagt nei til fotografering/filming på arrangementer i barnehagens regi.

BARN OG SYKDOM

BARNETS ALLMENTILSTAND

Vurdering av barnets allmentilstand vil alltid måtte baseres på foreldrenes skjønn. Barn skal være friske nok til å delta i barnehagens vanlige aktiviteter før de kommer tilbake etter sykdom. Ved tvil om barnets allmentilstand, kontakt lege.

FOREBYGGENDE TILTAK

Spredning av smittsomme sykdommer forebygges best ved gode rutiner for håndvask for barn og ansatte, spesielt etter toalettbesøk, bleieskift og før håndtering av mat. Regelmessig rengjøring av leker og forsvarlig behandling av blod- og urin søl er også viktige forebyggende tiltak.

Barnehagen følger de anbefalinger som er gjort av Nasjonalt Folkehelseinstitutt og som støttes av smittevernlegen i Haugesund.

- Barn skal holdes hjemme minimum 24 timer etter opphør av feber.
- Barn skal holdes hjemme ved symptomer og i 48 timer etter opphør av oppkast og diaré.
- Det er viktig å foreta hyppig håndvask og rengjøring og desinfisering av stullebord og leker.
- Vi bruker engangshansker ved bleieskift/tørk, og brukte hansker og bleier legges i lukket plastpose før de kastes.
- Ansatte er spesielt nøye med hygiene og håndvask ved tilberedning av mat etter gitte retningslinjer i HMS planen.
- Mat blir servert på tallerken/matboks fremfor på felles fat, og barna vasker hendene godt før alle måltider, også når vi spiser ute.
- Syke barn må ikke få tilgang til felles lekerom for barn. Slike fellesrom må rengjøres spesielt godt, og leker og spill må tåle tilfredsstillende renhold.

SYKDOM OG MEDISINERING

Barnehagen følger de anbefalinger som er gjort av Nasjonalt Folkehelseinstitutt og som støttes av kommunelege i Haugesund.

Vi gjør oppmerksom på at personalet i barnehagen ikke vil gi barna noen medisiner, heller ikke naturpreparater. Unntak er nesespray, øye- dråper/salve, under forutsetning at barnet ikke må tvinges.

Barn som lider av kroniske lidelser og som trenger livsnødvendige medisiner skal selvfølgelig få disse, også i barnehagen. I slike tilfeller skal foreldrene ha opplæring med personalet og det skal gis skriftlig tillatelse for dette. Foreldrene har selv ansvar for å dosere riktig mengde til barnet og kontrollere at medisinerne er innenfor holdbarhetsdato. Medisinerne vil bli oppbevart i låst medisinskap/skrin.

Trenger barnet ditt medisiner, gi beskjed til legen at barnet går i barnehage, og at det må få dosering i forhold til at dere som foreldre selv skal gi denne medisinen.

TRADISJONER I BARNEHAGEN

AUGUST: Tilvenning for nye barn

SEPTEMBER: Brannvernuker
Vi har fokus på brannsikkerhet og deltar på den nasjonale brannvern dagen, uke 37 og 38.

OKTOBER: Solidaritetsaksjon
Vi arrangerer solidaritets basar hvor foreldre og søsken, eller andre omsorgspersoner er velkomne, uke 42.

DESEMBER: Julevandring i Udland kirke
Forbeholdt førskolegruppen.

Luciamarkering
Foreldrene eller andre omsorgspersoner blir invitert til en koselig ettermiddag.

Nissefest
Vi kler oss ut, og får besøk av selveste Kvala nissen.

FEBRUAR: Karneval
Vi kler oss ut, synger og danser.
De barna som har redusert plass får være med på markeringen noen timer midt på dagen.

Fastelavn
Vi lager fastelavns pynt og har bollemandag.

APRIL: Påskefrokost
Foreldre blir invitert til en god frokost.

Førstehjelpsuker
Vi har fokus på førstehjelp og hva som er viktig å kunne for å hjelpe andre som trenger det.

MAI: 17. mai feiring
Vi feirer dagen med å gå i tog, ha leker, pølser og is.

JUNI: Avslutningsfest
Forbeholdt førskolegruppen som skal begynne på skolen.

Fotballcup
Vi og andre barnehager, deltar på fotballcup som arrangeres av Kyvikdalen barnehage.

Fiskesprell
Vi serverer fiskemiddag for barn og foreldre med støtte fra God fisk, Norge.

ANNET: Juletreff for barnehagen
Ansvarlige er arrangementskomiteen (foreldre).

Sommer – fest
Ansvarlige er arrangementskomiteen (foreldre).

Bursdager
Barna får feire sin bursdag i barnehagen og de blir gjort ekstra stas på denne dagen. Foreldre trenger ikke ta med noe til denne dagen.

Dugnad
Alle foreldre har i avtalen om barnehageplass dugnadsplikt 2 timer pr. år. Det blir hengt opp skriv på ytterdøren om felles dugnad i løpet av året. Foreldrekontakter og arrangementskomiteen er fritatt for dugnad.